

L

- de Latina libertate tollenda. pag. 458. lib. 7. tit. c.
- de Legationibus. 669. * 10. 65.
- de Legatis. 413. * 6. 57.
- de Lege Aquilia. 198. * 5. 55.
- Fusia Caninia tollenda. 455. * 7. 5.
- ad Legem Corneliam de Falsis. 605. * 9. 22.
- Corneliam de Sicariis. 600. * 9. 16.
- Fabiam de Plagiariis. 605. * 9. 20.
- Falcidiam. 450. * 6. 50.
- Juliam de Adult. et stupr. 591. * 9. 9.
- de Ambitu. 609. * 9. 26.
- de Vi publica. 597. * 9. 12.
- Majestatis. 590. * 9. 8.
- repetundarum. 609. * 9. 27.
- ad Legem Viselliam. 605. * 9. 24.
- de Legibus et Constitutionibus Principum. 70. * 1. 14.
- de Legitima tutela. 530. * 5. 50.
- de Legitimis heredibus. 441. * 6. 58.
- de Liberali causa. 467. * 7. 46.
- de Liberis exhibendis. 525. * 8. 8.
- prætēritis vel exher. 400. * 6. 28.
- de Libertinis. 667. * 10. 56.
- de Libertis et eorum liberis. 575. * 6. 7.
- de Litigiosis. 530. * 8. 37.
- de Litis contestatione. 169. * 3. 9.
- de Littorum et itinerum custodia. 751. * 12. 45.
- de Locatione Prædiorum civilium. 712. * 11. 70.
- de Locato et conducto. 277. * 4. 65.
- de Longi temporis præscriptione. 474. * 7. 22.
- de Lucris Advocatorum. 765. * 12. 62.
- de Luitione pignoris. 546. * 8. 51.

M

- de Magistratibus conveniendis. 562. * 5. 75.
- municipalibus. 114. * 1. 56.
- de Magistris sacrorum scriniorum. 721. * 12. 9.
- de Majuma. 695. * 11. 45.
- de Maleficis et Mathematicis. 601. * 9. 18.
- de Mancipiis. 707. * 11. 62.
- de Mandatis Principum. 72. * 1. 15.
- Mandati vel contra. 254. * 4. 55.
- de Mendicantibus validis. 686. * 11. 25.
- de Mensuris. 755. * 12. 28.
- de Metallariis et Metallis. 677. * 11. 6.
- de Metatis et Epidemeticis. 748. * 12. 41.
- de Metropoli Beryto. 684. * 11. 21.
- de Militari veste. 748. * 12. 40.
- de Modo multarum. 409. * 4. 54.
- de Monopoliis. 275. * 4. 59.
- de Mulieribus, et in quo loco munera. 668. * 10. 62.
- quæ se propr. servis junxerunt. 597. * 9. 41.
- de Muneribus et honoribus. 659. * 10. 40.
- patrimoniorum. 659. * 10. 41.
- de Municipibus et originariis. 657. * 10. 58.
- de Murilegulis et Gynæciariis. 678. * 11. 7.
- de Mutatione nominis. 609. * 9. 25.

DE DONATIONIBUS INTER VIRUM¹ ET UXOREM, ET A PARENTIBUS IN LIBEROS FACTIS, ET DE RATIHABITIONE.

1. Imp. ANTONINUS A. Triphenæ.

Bona quondam mariti tui fiscus, si nemine [ei] successore existente ut vacantia occupaverit, donationes ab eo factæ, si usque ad finem² vite in eadem voluntate permansit, revocari non possunt. — P. P. 5 idus Januar. DIOBUS ET ASPRIS CONSS. 215.

2. Idem, A. Marco militi.

Si ancillam nummis tuis comparatam esse præsidii provincie probaveris, donationisque causa focarie tue nomine instrumentum emptionis esse conscriptum : eam tibi restitui jubebit. Nam licet cessante jure matrimonii donatio perfici potuerit, milites tamen [meos] a focariis suis hac ratione fictisque adulationibus spoliari nolo. — P. P. 12 kalend. Mart. ANTONINO A. 4 ET BALBINO CONSS. 214.

3. Idem, A. Epicteto.

Donatio mancipiorum, aliarumque rerum quas tibi ab uxore tua donatas dicis : si modo suæ potestatis cum donaret, fuit : vel patris [sui] voluntate id fecit, et in eadem voluntate donationis usque ad ultimum³ diem vite perseveraverit : et ex mea et ex D. Severi patris mei constitutione confirmata est. Sin autem post mortem filie facta est donatio a quondam socero⁴ tuo, etiam inter vivos ea perfici potuit. — P. P. 4 non. Mart. ANTONINO A. 4 ET BALBINO CONSS. 214.

4. Idem, A. Claudiano.

Nec inter eas quidem personas⁵, quarum juri subjecti sunt vir et uxor, [qui] quæve in eorum potestate sunt, donationes jure civili fieri possunt. — P. P. 3 idus August. DIOBUS ET ASPRIS CONSS. 215.

5. Imp. ALEXANDER A. Quintille.

Si (ut proponis) pater tuus, in cujus potestate fuisti, marito tuo genero suo instrumentum debitoris donationis causa dedit, isque matrimonio durante vita functus est, ac postea a marito divertisti : quod gestum est, non valet. — P. P. idib. februar. ALBINO ET MAXIMO CONSS. 228.

6. Idem, A. Nepotiano.

Etiamsi uxoris tuæ nomine⁶ res quæ tui juris fuerant, depositæ sunt, causa proprietatis ea ratione mutari non potuit, etsi donasse te uxori res tuas ex hoc quis intelligat, cum donatio in matrimonio facta, prius⁷ mortua ea, quæ liberalitatem exceperit, irrita sit : nec est ignotum, quod cum probari non possit, unde uxor matrimonii tempore honeste⁸ quæsierit, de mariti bonis eam habuisse veteres juris auctores merito crediderint. — P. P. non. decemb. ALEX. A. 3 ET DIONE CONSS. 250.

7. Idem, A. Theodote.

Si ex voluntate patris tui filio⁹ tutoris nupta es, collata in maritum donatio ipso jure irrita est. Sed si matrimonium jure non valuit; licet ipso jure donatio tenuerit : quia tamen indigna persona ejus fuit, qui nec maritus potest dici, utiles actiones super revocandis his tibi competant. — P. P. kal. octob. LUPO ET MAXIMO CONSS. 253.

8. Idem, A. Leonii.

Si fructus eorum prædiorum, quæ in dotem accepisti, matrimonii tempore uxorem tuam percipere passus es, eosque uxor tua consumpsit : restitui tibi post divortium oportere, nulla ratione contendis. Sin autem ex his locupletior¹⁰ facta est, in tantum potest conveniri. — P. P. 5 kal. oct. MAXIMO ET PATERNO CONSS. 254.

9. Imp. GORDIAN. A. Origeni.

Etsi de tua pecunia mancipia uxori tuæ comparata sunt : tamen si ei tradita sunt¹¹, eorum dominium non ad te, sed ad eam pertinet : pecunie autem tantummodo repetitionem habes, sive negotium ejus gerens numerationem fecisti, sive in eam donationem conferens quantitatem pretii largitus es. Etenim vel in solidum, vel quatenus locupletior¹² facta est, actione cum ea competenti experiri poteris. — P. P. 7 kal. octob. PIO ET PONTIANO CONSS. 259.

10. Idem, A. Valeriano.

Si maritus quondam uxoris tuæ, cum sui juris esset, in eam prædia,

TIT. XVI. — 1. Lib. 24. D. 1. — 2. L. 3. L. 14. inf. : L. 52. § 2. L. 59. D. h. t. — 3. L. 1. sup. eod. — 4. L. 26. in fin. D. eod. — 5. L. 3. § 2 et seqq. D. eod. — 6. Confer. L. 2. sup. plus valere quod agitur. — 7. L. 28. L. 20. in fin. inf. : L. 52. § 14. D. h. t. L. 8. D. de reb. cub. — 8. L. 51. D. h. t. — 9. L. 6. in fin. : L. 7. sup. de interd. matrimoni. : L. 56. L. 67. pr. D. de ritu nupt. — 10. L. 28. § 3. L. 52. § 9. L. 50. in fin. D. h. t. — 11. L. 6. sup. de rei vind. : 1. meta l. 2. sup. de pact. — 12. L. 8. in fin. sup. h. t. — 13. L. 1. sup. eod.

vel donationis titulo contulit, et in ea voluntate usque ad mortem¹³ suam duravit : ex oratione divi Severi¹⁴ confirmata est donatio. At si eas res pater defuncti injuriose abstulit : per præsidem provincie eas restituere¹⁵ cogetur. Nec enim quasi maleficis ejus sit maritus extinctus, crimen intendens, sub prætextu accusationis, quæ donata sunt, auferre debuit : cum causa liberalitatis a criminatione separata¹⁶ sit. — P. P. 7 kal. febr. ARIANO ET PAPPo CONSS. 244.

11. Idem, A. Maximo.

Sicut cessat petitio quantitatis, quam de suo maritus uxori in menses singulos, vel annos¹⁷ [singulos] proprii usus¹⁸ ejus gratia promittit : ita [et] ex ea causa nummi soluti erogatique non dari repetitionem manifestum est. — P. P. 5 kal. Jul. GOND. A. 2 ET POMPEIANO CONSS. 242.

12. Idem, A. Secundina.

Si maritus tuus creditores sortitus, post factam in te donationem, fundum quem ex donatione juri tuo vindicas, iisdem specialiter obligavit¹⁹ : eandem obligationem defensionis tue firmitatem interrompere, intelligere debes : cum²⁰ sit manifestum, non solum hujusmodi obligatione, sed etiam donatione, vel venditione, vel alio quolibet modo rebus alienatis, revocata esse a viro in mulierem factam donationem. — P. P. 3 kal. febr. ARIANO ET PAPPo CONSS. 244.

13. Imp. DIOCLETIANUS ET MAXIMIANUS AA. Rufina.

Si quidem ante donationem possessionis in te jure (ut dicis) a marito collatam, prædium ab eodem creditor obligatum fuerit : alienationem ejus salvo jure debiti, si tamen juris rationem ejus [creditoris] non excludit, factam esse non dubium est. Quod si donatione jure celebrata, eo quod vel ante nuptias facta est, vel in iisdem casibus in quibus etiam constante matrimonio donatio procedere potest, obligatio insecuta est : factum mariti, quem diem suum obisse memorasti, juri tuo officere non posse²¹ certum est. — P. P. 12 kal. Julias, MAXIMO 2 ET AQUILINO CONSS. 286.

14. Idem, AA. Octaviana.

Ex verbis quæ in postremis judiciis inseruntur, licet ad fideicommissum, vel legatum utilia sint, non tamen omnino legati vel fideicommissi persecutio datur : sed ita demum, si relinquendi studio hujusmodi verba fuerint adscripta : unde te voluntatis, non juris questionem in preces tuas contulisse palam est. Cum igitur testamento lecto animadvertimus maritum tuum ex præcedente donatione dominium tibi reservasse, securitatisque tuæ ad obtinendam proprietatem cavisse : inditorum verborum conceptio non fideicommissum relicto ostendit, sed ex senatusconsulti auctoritate liberalitatem mariti tui custodiendæ etiam moriens²² prospexerit, quatenus firmare potuit dominium, mortis tempore tibi esse addictam. — P. P. 3 non. octob. ipsis et AA. CONSS. 290.

15. Idem, AA. Justinæ et aliis.

Si non verum contractum pater vester gessit, sed sub specie²³ venditionis donationem [possessionis] in matrem vestram contulit, nec ex bonis, quæ in persona patris vestri permansisse videbantur, ob primipulum²⁴ indemnitati fiscali satisfieri potuit : licet in eadem donandi voluntate perseveraverit : ex eadem tamen possessione ad supplendam pecuniam; quæ ex bonis ab eo relictis colligi nequiverit, conferendum est. Quod si liberalitatis tenorem mutata²⁵ voluntate pater tuus interrupit : in hereditate ejus dominium resedisse nulli dubium est. — P. P. 4 kal. februar. TYBERIANO ET DIONE CONSS. 291.

16. Idem, AA. Theodoro.

Si filii tui emancipati matris hereditatem sibi acquisierunt : proba²⁶ apud præsidem provincie non donandi animo te nomine uxoris tuæ prædia comparasse, sed nominis duntaxat ejus titulo²⁷ [usum] per possessionem rerum a venditoribus tibi traditarum dominum esse effectum, ut comprehensa filiorum tuorum injuria, proprietatis jus incolome perseveret. Nam si largiendi proposito id te fecisse coniterit : pecunie tibi persecutio competit. — P. P. id. Mart. TYBERIANO ET DIONE CONSS. 291.

17. Idem, AA. et CC. Capitolina.

De his, quæ²⁸ extra dotem [in domum] illata a marito erogata commemoras : si quidem te donante consumpta sunt, intelligis adversus heredes non nisi in quantum locupletior²⁹ fuit habere te actionem : si vero contra voluntatem tuam : omnia tibi restitui oportere³⁰. — P. P. 8 kal. Mart. HERACTIE, AA. CONSS. 293.

— 14. L. 52. § 2. D. eod. — 15. L. 7. inf. ad leg. Jul. de vi publ. — 16. Confer. L. 20. D. de minor. — 17. L. 28. in fin. : L. 53. D. h. t. — 18. L. 51. § 8. § 9. D. eod. — 19. L. 34. § 5. D. eod. — 20. Abrog. N. 162. c. 1. § 1. — 21. Far. L. 2. inf. si aliena res pignori. — 22. L. 59. D. h. t. — 23. L. 51. § 25. D. : L. 20. inf. eod. — 24. Inf. de primip. — 25. L. 1. sup. h. t. — 26. Adde L. 18. sup. de probat. — 27. L. 4. L. 3. sup. si quis alteri vel sibi. — 28. L. 9. § 5. D. de jure dot. — 29. L. 8. in fin. sup. h. t. — 30. L. 8. sup. de pact. convent.

